

Speech hoorzitting 19 juni 2018 – Zonneparkenbeleid

- *Berkhout is Boos!* -

Geachte aanwezigen,

Wij hebben een inspraakreactie ingediend met 54 punten. Op 6 daarvan is een reactie gekomen van B&W. Op de andere 48 niet. Het waren vragen als: op welke criteria moet een LER straks beoordeeld worden. Is een zonnepark wel of niet een permanente voorziening. En hoe gaan we de burgerparticipatie vormgeven. Over al deze punten is het beleidsplan onduidelijk. Maar B&W geven geen antwoorden. Dat is jammer, want als dit maatgevend is voor de manier waarop omwonenden straks iets te zeggen krijgen over een zonnepark in hun buurt, dan geeft dat weinig hoop. Je krijgt een gedeeltelijk antwoord op 11% van je vragen. Dat past niet bepaald in het coalitieprogramma dat zelfs als titel heeft: 'Een krachtiger Koggenland voor en door inwoners'. En dan zò omgaan met de inspraak op dit plan? Niet sterk.

In de beoordeling van B&W staat dat dit beleidsstuk alleen is bedoeld om de locatie van zonneparken te bepalen. Dat is vreemd, want dat doel is niet te vinden in het beleidsplan. Daarin staat: we willen wildgroei voorkomen, sturing geven aan ontwikkelingen en een gemeentelijke visie ontwikkelen over zonneparken. Maar dit stuk bevat geen visie, geen kaders, geen voorwaarden. Kennelijk moeten vooral twee locaties voor zonneparken mogelijk gemaakt worden: onder de windmolens bij Oudendijk en aan de Jaagweg op de Distriportlocatie. Het beleidsplan is daaromheen geschreven. De rest, dus: welke eisen stellen we aan de inpassing, aan welke criteria moet een LER getoetst worden, hoe moet de burgerparticipatie plaatsvinden etc., dat wordt volgens B&W allemaal later geregeld. In overleg. Iedereen weet: als eenmaal toestemming is verleend voor een locatie, dan ben je je invloed kwijt op de rest van de afspraken. Dit is 'ja' zeggen met je ogen dicht. Want dit beleidsplan - inclusief alle vaagheden - ligt dan vast en dat kun je niet zomaar veranderen. Dat zou immers inconsistent bestuur zijn en rechtsonzekerheid geven voor de aanvragers en inwoners.

De aanpak van het college is: eerst een warrig beleidsstuk maken en in een ander document – de beoordeling van de inspraakreacties - zeggen dat het alleen maar om de locaties gaat. Vervolgens neemt u dit beleid aan en als er straks een concrete aanvraag voor een park bij u langskomt dan moet u die wel goedkeuren want dan zegt het college: dat mag volgens het door uzelf aangenomen zonneparkenbeleid. Dan kunt u er niets meer aan veranderen. Want dat zou dan inconsistent bestuur zijn. Wilt u als raad die fuik in zwemmen?

Minister Wiebes (van Klimaat zaken) zegt in reactie op Kamervragen dat het in gebruik nemen van landbouwgrond voor zonneparken de laatste optie is. De provincie zet zonneparken onderaan de lijst met bouwstenen voor zonne-energie. Koggenland lijkt het juist als éérste optie te beschouwen, want het college gaat er zonder enige onderbouwing vanuit dat zonneparken een noodzakelijke vorm van zonne-energie zijn. Dat is niet zo. Er zijn veel meer mogelijkheden, zoals zonnepanelen langs infrastructuur of op alle gemeentelijke daken – de gemeente is immers een grote verhuurder van panden. Die opties hebben minstens zoveel energetische potentie. Sla de onderzoeken er maar op na.

Kortom: waarom zou je eerst 'ja' zeggen tegen een locatie en pas daarna bedenken of de aanleg van zonneparken überhaupt een goed idee is? Dat doe je alleen als je niet anders kunt dan 'ja' zeggen.

Als je je beloftes aan de marktpartijen al gedaan hebt en de afspraken allang gemaakt zijn. Dan moet je het beleid er achteraf omheen schrijven. Dat lijkt nu precies te gebeuren.

Het gevolg als u dit beleidsplan aanneemt is dat u de achterdeur naar Distriport wagenwijd open zet. Een zonnepark is immers altijd tijdelijk – dat staat in de Provinciale Verordening. De bestemming ‘bedrijventerrein’ ligt nog steeds op de gronden. Deze bestemming is tien jaar geldig. Dus over een paar jaar kan de gemeente Distriport niet meer ontwikkelen, want dan is de bestemming ‘verlopen’. Met een tijdelijk zonnepark kan Koggenland de bestemming bedrijventerrein ‘bevrozen’ en over 10, 15 of 25 jaar – als het zonnepark is afgeschreven – toch Distriport realiseren. De provincie heeft al een jaar geleden gevraagd: verander de bestemming van Distriport. Maar dat doet Koggenland niet.

Krijgt u ook een déjà vu? Met het bestemmingsplan Distriport ging het precies zo. Hoorzittingen, inspraakrondes, zienswijzes, iedereen mocht zijn zegje doen. Maar de feiten werden achtergehouden en de contracten over Distriport waren al ondertekend, zo bleek later. Er lag allang een complexe deal tussen projectontwikkelaars, gemeente en provincie. Een oud-gedeputeerde zit onder andere hiervoor in de cel. De toenmalige wethouder van Koggenland – die nu raadslid is voor een andere partij - maakte de gemeente chantabel voor de projectontwikkelaars en hield deze informatie achter voor de gemeenteraad. Daarmee overtrad hij artikel 169 van de Gemeentewet. Een bestuurlijke doodzonde, maar hij werd in 2013 door diezelfde gemeenteraad vrijgepleit: alles was volgens hen wettelijk in orde. De bananenrepubliek Koggenland was een feit.

En wat zien we nu? Een onsamenhangend, slordig beleidsstuk dat er alleen op gericht is twee locaties voor zonneparken mogelijk te maken. Is dit nog een gevolg van de afspraken in 2007? Worden er weer feiten achtergehouden? De ontwikkelaars hebben de gemeente al jarenlang in de tang en wapperen met claims. En het college verwacht dat zij niets te vrezen heeft van de gemeenteraad. Net zoals 5 jaar geleden.

Er is maar één partij die hier iets aan kan doen. Dat bent u, de gemeenteraad. Wie van u gaat op zoek in de lades van het gemeentehuis naar de afspraken rondom de zonneparken? Wat is er precies afgesproken, met wie, wanneer en waarom? Er hoeft maar één raadslid te zijn die het wil, kan en durft uit te zoeken – en die net zo lang vasthoudt tot hij werkelijk weet hoe het zit.

Wij richten ons vooral tot de nieuwe raadsleden. Want degenen die er in 2013 al zaten, hebben laten zien dat zij bereid zijn alles goed te vinden en zich voor een kar te laten spannen. Verdiep u in de onderzoeken, verzamel alle feiten en neem pas daarna een beslissing. Pak uw kans om ècht goed beleid over zonne-energie te maken en zorg dat de achterdeur naar Distriport definitief dicht gaat. Wijzig de bestemming naar ‘agrarisch’. Voorkom dat de bewezen corruptie in dat project alsnog gelegaliseerd wordt via de schaamlap van een zonnepark. U bent de enige die het gemeentebestuur kan controleren. Niet de provincie, niet het ministerie. Alleen de raad. Dus: zeg niet ‘ja’ met uw ogen dicht tegen dit plan, maar maak echt goed beleid voor zonne-energie als geheel en zoek uit welke beloftes het college allang gedaan heeft.

Achterzak

Wat gebeurde er in 2007?

Wethouder Wijnker tekende in het geheim een realisatieovereenkomst met twee projectontwikkelaars en Ontwikkelingsbedrijf NHN. Daarin verplichtte hij de gemeente mee te werken aan de realisatie van Distriport.

Daarbij hield hij het volledige STEC-rapport achter. Uit de gegevens in dat rapport bleek dat er geen nut en noodzaak was, maar in de samenvatting stond dat er wel nut en noodzaak was. Alleen die samenvatting werd openbaar gemaakt. Hij tekende dus terwijl hij wist dat er geen noodzaak was en gaf dus een volledig verkeerde voorstelling van zaken.

Ook meldde hij die overeenkomst niet aan de gemeenteraadsleden. Dat is in strijd met art. 169 van de Gemeentewet, de actieve informatieplicht.

De inspraakprocedure met zienswijzes, hoorzittingen etc. was dus een wassen neus. Er was al getekend en de onderbouwing deugde niet.

Hooijmaijers regelde dat de overheidsvoordelen naar de projectontwikkelaars vloeiden en dat een eventuele staatssteunboete betaald zou worden uit het budget van de beloofde bijdrage van de Distriportgronden aan de Westfrisiaweg.

Wijnker tekende namens Koggenland voor de bijdrage aan de Westfrisiaweg (8,5 mln) inclusief de bijdrage van 6,5 mln vanuit de Distriportgronden. Hij had geen dekking voor die 6,5 mln. Die eventuele staatssteunboete zou dus door de Koggenlanders betaald worden. Nadat wij deze constructie openbaar maakten, heeft de provincie de 6,5 mln voor haar rekening genomen.

Wat gebeurde er in 2013?

De rekenkamercommissie heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de besluitvorming over Distriport in Koggenland. In dat rapport stond dat de wethouder de gemeenteraad niet informeerde over het ondertekenen van de contracten met de provincie en ontwikkelaars. Dat had hij wel moeten doen. Prof. Elzinga noemde dat een overtreding van art 169 Gemeentewet. Maar de gemeenteraad nam een motie aan waarin stond dat alles 'wettelijk' was verlopen. Ze pasten dus de wet niet toe voor hun wethouder, terwijl ze dat wel doen voor alle andere inwoners. Dat is een bananenrepubliek. Dat is wat elke dictator namelijk doet: de wetten gebruik je tegen je vijanden en interpreteer je voor je vrienden.

Waarom zit Hooijmaijers in de cel?

In de zaak-Distriport heeft hij steekpenningen van 59.500 ontvangen via een stroman van een van de ontwikkelaars. Verder nog een aantal andere zaken.

Hoe komt u erbij dat er claims zouden zijn?

Het college heeft dat enkele malen toegegeven. O.a. in een toelichting van B&W toen er vraag van de provincie was om een asielzoekerscentrum op Distriport te vestigen. (Annet, kun jij dat terugvinden?)